

391979

391988

Mag. St. Dr.

III

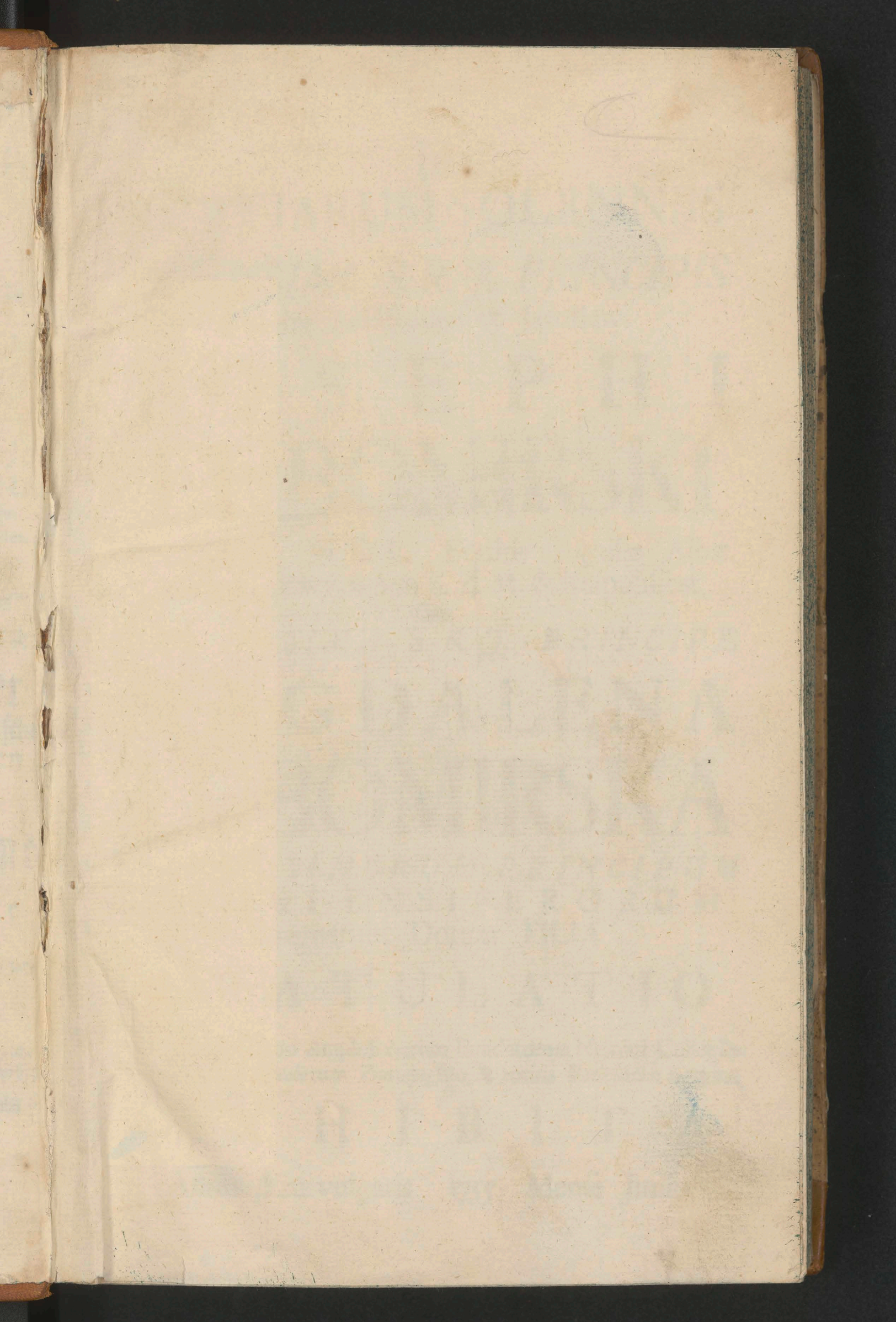

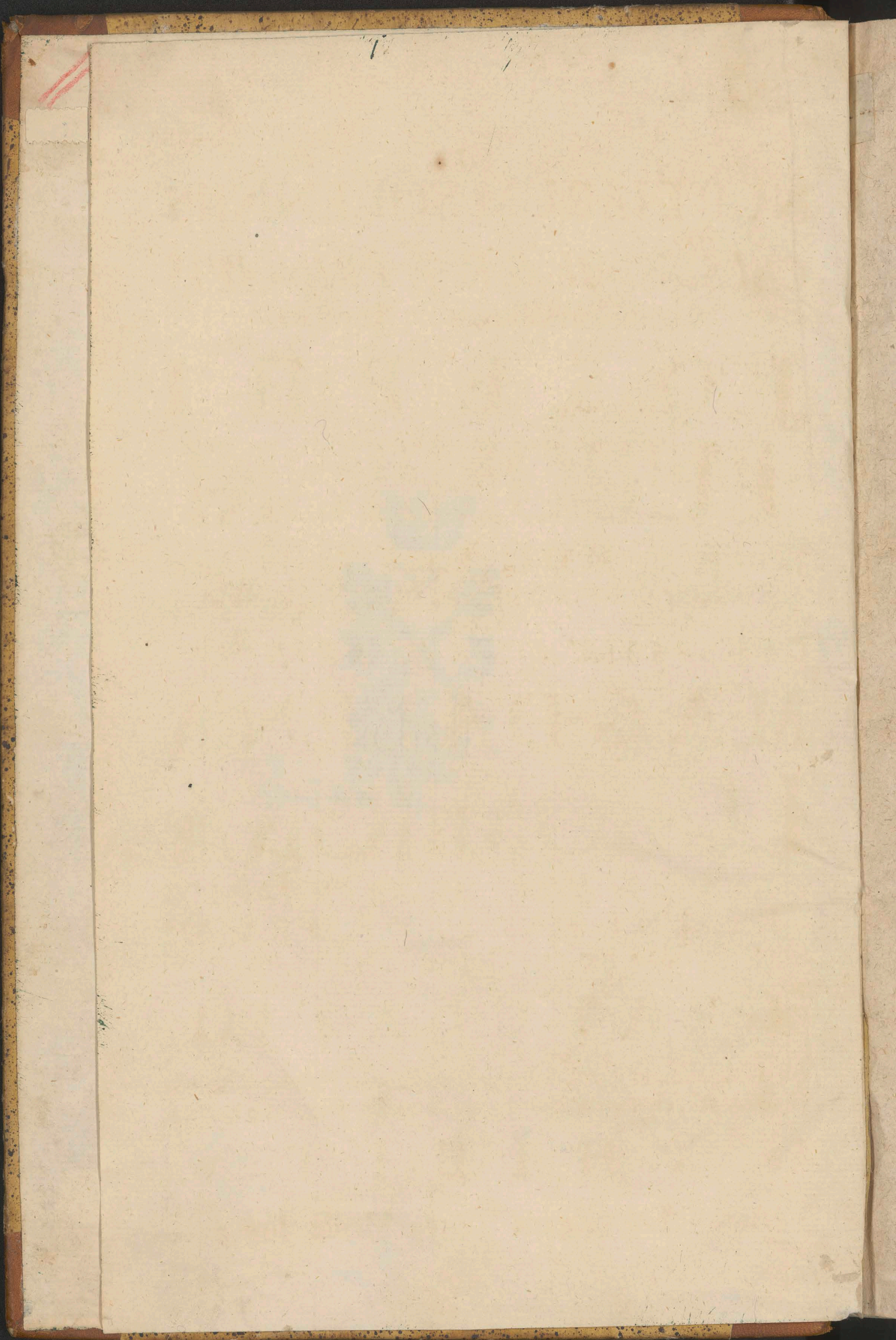
2529 m.s.D.

F. U. 195.

1043

In
NUPTIARUM SOLENNIIS
CELSISSIMI S. R. ꝑ. PRINCIPIS
Comitis in Wiśnicz & Jarosław

J O S E P H I
LUBOMIRSKI

SubDapiferi M. D. L. Equitis Aquilæ Albæ.
Præfecti Exercituum S. R. M. & Reipublicæ,

Cum
CELSISSIMA S. R. ꝑ. PRINCIPIS

M A G D A L E N A

LUBOMIRSKA

CELSISSIMORUM PRINCIPUM
REGNI ENSIFERORUM
Magnarum Dotum FILIA

G R A T U L A T I O

Ab Obligatissimo Amplissimorum Fundatorum Nomini Collegio
Mederecensi Scholarum Piarum, suo & totius Provinciæ nomine

E X H I B I T A

Anno Æræ vulgaris 1755 Mense Junio

In Avitum Decus
 CELSISSIMORUM PRINCIPUM
 LUBOMIRIORUM

Quando Lubomirius sacro sibi Fædere, claram
 Omnigena jungit Dote Lubomiriam,
 Fiet, ut Hæredes Tanto de Germine nati
 Conservent Domui, quod fuit, estque, Decus.

Poolh.

Bibl. Imp.
 1868/87 KZ

391979

III

30%

—

O R A T I O

I præstantissimum Dei Munus, si maximam, quæ in hac mortali vita contingere possit, felicitatem, in rite auspiciis ac bene copulatis connubiis sacer quidam consensus generis humani collocavit, cum Tibi PRINCEPS Lectissimam Genere suo, fortunisque Dignam Filiam suam, Amantissimi Ejus Parentes, PRINCEPS ENSIFER Regni, Ejusque Præclarissima Consors in Sociam vitæ elocant; dubitare non potes, lætas omnium, & quicumque Festis his Nuptialibus præsentem, frequentesque adsunt, & ad quoscunque in Universa Republica fausti hi de Tuis rebus pervenerunt nuntii, gratulationes ex sincero intimoque erga Te animorum sensu proficisci. Minus verò

adhuc miraberis, quod ad communem de hoc Tuo
incredibili bono lætitiæ communionem, nostra
quoque partem aliquam habitura pietas accessum
quærit. Nàm nisi qui nesciat [quis verò Polo-
nus id nesciat] quanta inter Principem LUBO-
MIRIORUM Fundatorum Nostrorum Domum,
Nostrumquè Scholarum Piarum Ordinem, Illam su-
pra modum in Nos Beneficam, hunc infinitis Prin-
cipi Huic Genti obstrictum nominibus interce-
dat necessitudo, ille fortasse ignoret, quæ causæ sint,
quod in hac Tua præsentè Fortuna minimè filere
nos deceat. Nos equidem, quibus nihil in animis
stabiliùs firmiùsquè impressum est, quam grata ac
perpetua cùm veterum, tum recentium Domus
LUBOMIRIANÆ erga Ordinem Nostrum maxi-
morum Beneficiorum memoria; quiquè probè
sciamus, ab ipso Provinciæ Nostræ exordio & au-
spicata initia, & incrementa rerum Nostrarum Vo-
bis deberi omnia; nos inquam tantorum conscii
bonorum temperare nobis minimè possumus, quin
publico, quantum, nos prospera Domus Vestræ
afficiant & delectent, declaremus testimonio. Sen-
timus enim, atque penitus id nobis persuasum
est, Bona Vestra redundare in bonum Nostrum;
atque adeo non posse nos lætis, quæ Domum
Vestram circumdant, deesse, nisi fortasse nobis-
met ipsis deesse velimus. Quare ita iam Te cum
PRINCEPS pro Tua Humanitate quæso reputa,
Officium istud Nostrum, quò hæc initi cum PRIN-
CIPE MAGDALENA Fæderis Tui solennia pro-
sequimur, ordine quidem & conditione, inter alia,
quæ

quæ Tibi à Viris in Republica Ornatissimis red-
duntur, primum quidem non esse, at alacritate,
studio & sinceritate, nulli posse, nulli velle con-
cedere.

Non est autem, unde de assentationis cen-
sura nobis metuendum sit, procul hac nos abesse
imprimis nobismetipsis probè conscii certiquè
sumus. Ut verò vel ab umbra & suspicione a-
dulandi nos securiùs removeamus, nihil hic de
nostro dicemus. Vocem de vobis PRINCEPS,
SUBDAPIFER & SUBDAPIFERA, præclaram,
Vobisque honorificentissimam, pro materia dicen-
dorum sumimus, vocem publicæ mentis, quam
non facilè in magni præsertim, momenti rebus
errare aut decipi perspectum est, quævè, sepe nu-
mero, quasi Numinum interpres, eorundem no-
bis arcana mentemquè revelat. Ita enim in com-
mune per sæpe dici, certaquè affirmari fide audivi-
mus: *Sperari è Vestro Connubio magnam in Vosmeti-
psos, magnam in Familiam, magnam in Patriam
derivatum iri felicitatem.* Quo quidem publico
omnium sensu nihil cùm in argumentum Orati-
onis hujus dignius, tum nobis à blandiendi adulan-
diquè nota liberandis contingere potuit oppor-
tunius.

Quùm multa magnaquè sint, quæ firmando-
rum inter se connubiorum maximam vim & ra-
tionem habeant, qualia communiter numerari
solent: par Genus, & Nominum Claritudo, pares
in Republica necessitudines, amici atque opes par
indoles, æquales animorum propensiones, justa
illa & propior inter ætatem utramque floren-

tem similitudo, & id genus; tamen virtutem imprimis summo ex his omnibus loco esse ponendam, eamquè maximè, ab ineuntibus sponsalia utrinque requirendam sapientes probiquè homines affirmant. Virtutem etenim sicuti cæteris rebus omnibus præstare, ita solam esse, quæ homines in societate humana beatos reddat, id ne improbi quidem unquam sunt ausi negare. Ita enim prorsus esse videmus, ut à virtute verus & stabilis amor, ab amore certa beatitudinis, qualis in vita obtineri potest, suavitas proficiscatur. Quapropter si quid unquam Tibi PRINCEPS aut Cellissimæ CONIUGI Tuæ in vita majus ac desideratius gratulari possumus, illud & Te & Illam hodie assequutos conspiciamus, ut ad reliquam eamquè maximam vitæ Vestræ felicitatem Tibi virtute conspicuo, omni Ornatissima virtute electa sit Coniunx. Omnia enim quæ utrinque in hoc connubio Vestro conveniunt, magna ea & excellentia sunt quidem, sed cæteris excellentior virtutis conjunctio est.

Quare videat hic, & animo præ jucunditate diffluat, PRINCEPS MAGDALENA eorum se tandem votorum compotem esse factam, ut qualem exoptare unquàm potuisset, Talem Te PRINCEPS sit sortita Maritum, Cujus videlicet Integritati, Fidei, Pietati, Benevolentia, tutò omnem vitæ suæ fortunam & tranquillitatem, omnesquè rationes suas commendare possit.

Præter veram, non fucatam, atque solidam, quam à teneris ut ajunt unguiculis, combibisti, semperquè supremum erga Numen retines Pietatem veræque Religionis amorem, sedem atque do-

domicilium in animo Tuo PRINCEPS collocârunt complures ab arte & industria profectæ Dotes, quibus olim & sub Patrio Cœlo conquirendis, & in exteris Nationibus excolendis augendisquè non pænitentiam navâsti operam. Non enim vanò aliorum exemplò Europam, illiusquè florentissima Regna peragrâsti, ut tantummodo disceres, quid inter domesticum Vistulam & Borysthenem, ac aliorum Sequanam aut Rhenum discriminis interesset, sed ut necessarias Principi lingvas, & artes præclaras, & Imperantium arcana, & indolem Aularum, & quidquid usquam egregii moris Domum & ad Rempublicam referres. Parisiis in illo superbo eruditionis & opum domicilio, tempore in rebus magnis & utilibus benè exacto, cum aliis quoque Regnis pedem inferre, ibidemquè cuncta quæ laude & studio digna viderentur, persequi ac perscrutari cuperes, Redeuntē Te è Gallia Magnum Hospitem salutavit Rhenus, Principemquè suum agnoscens, Te apud se commorari, longissimoquè Dignitatis Tuæ frui aspectu discupiit. Illic Tu in reciproco Maximorum cultu & consuetudine Procerum palam demonstrare consueveras, quàm rectè virtutibus Tuis publica, quam merebare, deberetur existimatio; quàm pares ad portandam Imperii Purpuram, ejusquè gloriam sustinendam inessent Tibi Humeri. Neque caruit Tua PRINCEPS apud Palatinum Rheni commoratio fructu, & utilitatibus suis. Indolem Polonæ Gentis ad maxima comparatam, LUBOMIRIANÆquè Dignitatis præstantiam Elector Ille in Te conspicatus, non modo o-

mni Te caritate, omnibusquè summæ Benevolentia signis complexus est, verum, quò publico etiam & perenni Tuam prosequeretur virtutem testimonio, Equites inter D. Huberti (quorum eoloci Ordo longè est Nobilissimus) summo Testudio ac voluntate delegit.

Magnificum id, & omnibus Patriæ Filiis optandum maximè, ita tandem dissitas ac diversas perlustrare Regiones, ut in quonam commodo proprio & utilitati Patriæ profectum sit, factis deinde ab unoquoquè Domi seu foris ostendi valeat. Tu enimverò, tota agendi ratione, quæ Tuum PRINCEPS in Patriam reditum consequuta fuit, palam testificari solebas, divitem pulcherri-
marum rerum apparatus, quem sub alieno collegisti Cœlo, linguarum videlicet peritiam, morum disciplinam, iudicii maturitatem, artis militaris scientiam, profundam juris publici, Regnique administrandi, quatenus scire opus est, intelligentiam, & horum benè multa bono Te Patriæ, Illiusquè ornamento comparata adtulisse.

Videre erat primis illis Tuis à reditu annis magnam sese ubivis & splendidam ex animo Tuo proferre virtutem. Præcipua tunc & apud omnes commendata vitæ Tuæ ratio illa fuit, ut in Illustrium & sapientissimorum congressibus Virorum, Illorum frequentatione multùm studii & oblectamenti poneret; ut visendi ac pernoſcendi Tui cupidos præſentiâ & affatu recrearet; ut exquisitò de omnibus benè merendi studiò singulorum amorem conciliaret; sapientiæ ac eruditionis laude Nomen Tuum conspicuum redderet; ut

nique Provincias omnes, in quibus Te agere contingebat, Dignitatis & Humanitatis Tuæ luce beares.

Quocirca tam præclaris & excellentibus Tuis meritis persuasa & convicta, Nominiquè Tuo in uniuersum addicta Nobilitas, in demandandis Dexteritati Tuæ gravissimis quibusque muneribus festinandum esse censebat, quandoquidem tam festinata & ante annos matura Virtus Tua plurimum Te ad ea, quæ rectè administrare probatæ virtutis & paucorum est, commendaret. Conspirabant igitur jam tum uniuersorum suffragia, etiam nolentem Te, etiam reluctansem Te ad Fasces & Imperia rapere volentium. Non poteras non parere desideriis Palatinatum Siradiensis, Kijoviensis, qui virtuti Tuæ præmii quodammodo loco id honoris tribuere volebant, quod in obeundo ad Rempublicam Legati munere, Tibi, idquè aliquoties præferrent neminem. Dubitandum siquidem illis minimè fuit, Te, qui in priuatis Nobilium Comitibus, pro Libertatis, Legum & Justitiæ integritate tam graviter, prudenter, copiosequè differeres, Te inquam in publica Reipublicæ facie eundem Vultum, idem Cor, eandem rectè cogitandi dicendiquè Majestatem habiturum. Opinionem de Te semper probabat eventus. Quis enim aut in obeundo Legati munere visus est Te unquam gravior? aut in vindicandis Palatinatum Iuribus & Privilegiis firmior & dexterior? in Sententia ad rationem Boni publici conformanda, eademquè depromenda prudentior? in suspiciendis & arcendis à Republica periculis cau-

tior? in asserenda, quæ unicum hujusce communis omnium Matris caræ Patriæ ornamentum est, Libertate obfirmatior?

Sed imprimis splendidus Vitæ Tuæ, nobis verò non sine magna laude commemorandus est annus ille, quem Tu PRINCEPS, ut olim Romani Consules fastibus nomina dando, ita supremo Prætoris Dignitatis in Tribunali munere signasti. Dignitas, certè hæc, si tunc annos vitæ Tuæ spectemus, antevertisse ætatem Tuam credi posset, at quanta inde Tibi laus PRINCEPS, quod nondum grandævus ætate, jam ingenio, jam Legum & Justitiæ ex æquo administrandæ peritia, jam auctoritate, jam animo, ad jure absolvendum vel damnandum idoneo, tam difficili in Republica muneri par maturusque inventus es? Quodsi aut veterum Atheniensium Areopagum, aut Romanorum judicium miramur, quod in eo senes & barbati & albâ resperfi canitie iidemque summâ exornati prudentiâ Iudices locum occupare solerent, mihi admiratione quodammodo superior locus & Tribunal illud est, quod Prætor non Senex Ille quidem, sed per ætatem florente, & gratioso decorus vultu occupat; sed si mentis Illius perspicaciam, cum justa rerum æstimatione conjunctam, si verba, cunctasquæ quas ad judicii & æquitatis mensuram componere, proferreque novit sententias, si animum à munerum corruptela, ab iniquis precibus, à fallaci Personarum respectu alienissimum, in eo videas & examines, certè statuere nescias quænam meliora, illorumnè quos provecta ætas, an illorum quos
Divi-

Divina mens & probata Virtus commendat, iudicia esse videamur.

Annus itaque ille Magistratûs Tui & rerum a Te gestarum laude celebris, hoc solo quia Annus quodammodo Tuus est, & ad commendationem Virtutis Tuae pertinet, sine ullo alio præmio, ipse Tibi conscientiam rerum recte gestarum per se met amplissimam, laus præmiumque esse poterat; tamen ne ingrata quoque sibi erga Te Patria videretur; neque sine munere aliquo præteriret obsequii tanti dignitatem, in Comitibus deinde Grodnensibus, Ornatissimum SUBDAPIFERI M. D. L. Honorem Tibi detulit. Merito id quidem atque optimo jure; Nam cujus ita quæso est in arcto positus animus, qui posteaquam pro communi bono, magna, difficilia atque laudabilia gesserit, si Virtutem illius publicus consequatur honor, ad alia longè plura & ampliora deinceps præstanda, promptum & expeditum se minimè sentiat?

Regis quoque Nostri Optimi & Clementissimi Principis, multis erga Te documentis verè Regius eluxit amor. Præterquam enim quod in conferenda Tibi SUBDAPIFERI dignitate fecisset id, quod Justitiæ Jurisque erat publici, super ea quod Regiæ erga Te voluntatis indicium præberet, facere non dubitavit. Nam cum Benefica Regis nostri Indoles vinci se meritis non sinat, eorum præsertim, qui parte jam aliquam spes de se publicas impleverunt; & majorem deinceps Bono Publico allaturi sunt opem; talium de numero quàm Te PRINCEPS multa facta Tua, meritaque esse probarent, consequutum est, ut à Principe Vir-

tutum Tuarum Aestimatiflimo, in ordinem Equitum Albæ Aquilæ legereris. Jgitur hilce ornamentis in Te congestis, quid amplius sperare, poteramus quàm quod àmor Tuus ille in Patriam minimè otiolus, latius se ex animo Tuo exserere, & vires porro suas ad majora bona impellere & urgere, semper conabitur?

Equidem hanc de Te expectationem minimè fefellisti, postquàm post tot honorificã erga Rempublicam obsequiorum genera, post gestos laudabiliter Magistratus, animum tandem ad militares etiam curas applicare decreveris. Susceptã in fidem & solitudinem supremã Loricatæ Cohortis Præfecturã, mirum dictu, quantos ad excolendam & in suo perficiendam statu præstantissimam hanc Militiæ Polonæ partem, stimulos Tibi accessisse senseris. Partim legum vetustate, plus etiam earundem quodam neglectu, præsertim in tam profundo pacis otio, disciplinam rei militaris magnam partem pessumdari, & tere in oblivionem deduci, cùm aliis tum Tibi vel imprimis PRINCEPS magno semper dolori fuit. Statum militiæ, qualis nunc est, ab eo, qualis olim erat, maximo differe intervallo, & dictu, & cogitatu acerbum esse dictitabas. Jgitur mactè animo PRINCEPS. Te moderatore, Te capite, Te jussa & imperia dante, sumet aliquando Loricata Cohors vires, priscis non absimiles, & magna audenciam animos, uniusquè illius exemplo cæteræ quoque pares esse audebunt. Dent pacem Boni superi, quam optamus longissimam, neque enim ideo bonorum copiam militum desiderare fas est, qua-

quasi nobis longioris usus otii in fastidium ver-
gat; sed ne idem pacis bonum temerè & iner-
tes cum bello commutemus illamquè penitus a-
mittamus, & libertas in servitutem ne decidat, ideò
formidabiles nos, quà consiliò, quà virtute, quà
excellentium numerò militum esse convenit.

Quid dicam de novo prorsus & admirabili Le-
gionis illius exoticæ, cujus Tu PRINCEPS non
ita pridem Regimen amplexus es, ordine? juvat
enim nunc eandem cum quacunque illarum, quas
exteræ Nationes excultissimas habent comparare,
in quo tandem hæc illam superare videbuntur? nam
numerum excludamus, palmam enim multitudinis
libenter illis cedimus; sed quis nitor? quis splendor
armorum? quis bellicæ supellectilis apparatus?
quod hominum robur? quæ insuper jumentorum
ratio, apud illos exteros magis exquisita & splen-
dida haberi possunt, ut eadem in Tua PRINCEPS
Legione pari cura suffulta non effulgeant? Nimi-
rum conditionem animi Illius, qui imperat, eos,
quibus imperatur, sequi necessum est. Multam
enim PRINCEPS in eo rationem collocas, ut pul-
so è legione torpore omni, atquè otio, discat mi-
les cum exercitiis belli miscere ornamenta pacis,
quibus rebus potissimum ab eo provides, quod
& Centuriones virtute, & experientiâ rerum com-
mendatos præficias, & ut miles exercitissimus
sit, plurimùm allabores.

His verò omnibus, quas diximus, rebus, quid
quæso aliud, quàm summus quidam erga bonum
Patriæ amor in Te elucet? his intimam, quâ in
commune commodum flagras, animi affectionem,

his studia Tua indefessa, nobilesq̄ ad normam
Majorum Tuorum curas sollicitudinemq̄ osten-
dis.

Sed jam à publicis istis, ad alia quæ ipsa quo-
què publica sunt (nihil enim privatum id est ob-
scurum agis) orationem convertamus. Averseris
autē quantum volueris, justissimas quæ à nobis hic
atinguntur veriùs, quam dicuntur, laudes, nihil de
Tua Humanitate, de Liberalitate, Affabilitate
cum sapientia, de Majestate & amicitia, nihil de
cæteris audire, nihil pro insigni Tua ^{modestia} ~~industria~~ in-
telligere velis; audiat tamē PRINCEPS MA-
GDALENA Eundem Te, Quem illa tenerrimè
diligit, in omnium veneratione & amore versari,
omnium benevolentiam demereri. Te enim ar-
tem conciliandi inter homines amoris nemo me-
liùs novit, nemo feliciùs opere & experimento
probavit. Porro summam artis hujusce; & quasi
quoddam compendium, in eximia quâ præstas
humanitate collocas, quam qui novit viditquè in
Te, viderit ille præcipuum ab hac in Tuam Per-
sonam ornamentum derivari, & prædicatione lau-
dequè omni majora esse illa, quæ de Tua hac
præstantissima virtute passim dicuntur, celebrantur.

Quotquot unquam Civilitatis Tuæ præsentem
in Domo Tua Testes esse contigit, sciunt illi, fa-
tisquè verbis explicare nequeunt, quanta Tua sit
Princeps in suscipiendis Hospitum officiis gratia,
in tractandis pro statu & dignitate cujusquè singu-
laris prudentia, in instituenda cum utilitate & ani-
morum oblectamento conversatione dexteritas,
in omnibus humanitatis obsequiis exhibendis,
pro-

protrahendis, multiplicandis, mira quædam sollicitudo & alacritas?

Junxisti Humanitati PRINCEPS animum maximè liberalem, cujus partem rerum sacrarum cura, partem Boni Publici ratio, partem Amici & Familiæ Tui vendicant. Intuenti siquidem mihi & animo persequenti, quantos & quàm liberales sumptus in tot Divorum Aedes, quas aut erexeras, aut restauraveras, feceris; Considerantiquè larga munificentia Tuæ monumenta, Raszkoviæ, in Czezelnik, in Miaszkowka, Tomaszpoli, in Krasnò, in Pawolocza, in quibus sacrorum delubra aut, funditus excitata, aut ad meliorem statum & ordinem per Te reducta sunt; latissimus quidam laudum Tuarum campus se se aperit. Sed alia plura & non minus ampla producere possumus. Domicilium enim illud, quod in Horodyszczce Patribus à monte Carmelo nuncupatis constitutum est, maximam partem loquetur potentiam Domini, cum alterius pietate impensas suas partiri scientis; illud verò, quod sub oculis, nutuquè Tuo in Labuń, egregio operè cæptum est, totum est Princeps Tuum, nequè alium quenquam in societatem tam præclari operis venire es passus.

Digna PRINCEPS magno animo Tuo liberalitas, quam ideò seu Deus, seu Natura Tibi infudit, ne quis expers profusionis Tuæ fieret, ne DEUS Ipse quidem, cujus Tu in terris habitacula tam sollicitè & tam solerter, ornare & procurare satagis? Nám quid ego hic loquar de impendiis illis, quibûs publici sumptus ærarii redimere non dubitabas, quoties aut Legatus, aut Sum-

mus Prætor, aut quocunque demum alio, munere insignitus, obsequia susciperes & obires publica?

Jam quis sine piaculo præterire possit, quæ à Te in Amicos & Clientes collata sint, quæ illi vicissim Tibi debeant? tot Bona, tot territoria, tot prædia; aliis quidem in omnem vitam, aliis verò etiam perpetuo concessa dono, incomparabilem Tui PRINCEPS Animi Liberalitatem Magnitudinè ostentant. Privatim verò ab omnibus quos Tuis dignos muneribus reputare dignatus es, infinita pro Tua Incolumitate fortunisque vota & preces ad Deum exprimunt. Prodest apud Te bonos, meritosque esse; his honorem, his munera, his patrocinium, his certa tutaque vitæ præsidia offers; hi amicitiam Tuam, hi judicio florent, quodque rarum est, Laus quondam Gratiani, Laus Tua Princeps est; spem exsuperas, cupienda prævenis, vota præcurris; præstare Tibi est, quam nobis optare velocius. Felicitatis Tuæ est posse quantum velis, magnitudinis velle præstare ea quæ possis. Nihil ita primoribus labris polliceris, quin promisso fidem subdas, & verba rescicias. Nemo jam, nemo beneficia, quæ dederis, ab eo credit tempore computanda, quo dederis, quia tam sunt certa, quæ spondes, ut tùm videantur accepta, quàm spondes. Felicem Te! qui tot benignitati Tuæ, quibus latus tuum credere tutò possis, obstrictos habeas; honoratissimam aulam, quam numerosa clientum Corona, non ad fastum quidem, quod superbiorum est, sed Tuam PRINCIPIS dignitatem stipandam, tuendamque implet.

Si

Si quis unquam, Tu certè experiris, quàm gratum ac jucundum sit amari unum ab omnibus, cùm Tu omnes unus ames, amandique Tui necessitas ab illicio Virtutis & beneficentiæ Tuæ proficiatur.

Porro his ita breviter de Tuis Princeps Virtutibus, à quibus vera præsentis connubii felicitas repetenda est, summam strictimquè delibatis, sequitur jam, ut quoniam Tui ornamenta Animi Celsissimæ Conjugi Tuæ prædicavimus, Tu quoque licet optimè scias, tamèn etiam à nobis audias, quàm Te Principis Hujus Fœminæ & ornet & beare pergat Connubium. Quid enim competentiùs, quid Providentiâ Tuâ digniùs facere potuisti, quàm ut in Vitæ Societatem eligeres Tibi Filiam Eorum Parentum Principum, Quorum & in Republica multis meritis aucta existimatio, & erga Temetipsum summus quidam & ineffabilis amor semper eluxit? Magnum est PRINCEPS fortiri Uxorem bonam, maximum verò, si Uxor Optima, ab Optimis (quemadmòdum in præsentia fit) tradatur Parentibus: Neque verò idcirco aut PRINCIPIS ENSIFERI Soceri Tui, aut Ejus Præstantissimæ conjugis texemus laudes, Eorum siquidem in PRINCIPEM MAGDALENAM cum sanguine derivata Virtus, per semetipsam commendatam se atque venerabilem efficit. Laudâsse siquidem Optimam Filiam perinde est, ac Celsissimorum Parentum, quàm excellentes in Ipsis sint, ostendisse Virtutes, cùm ad omnem probitatem factæ & effectæ PRINCIPIS Filiæ laus redundet in gloriam eorum, qui Talem & genuerunt & effecerunt.

Porro quemadmodum PRINCEPS semper honori Tibi duxeras, à primis annis cum PRINCIPE Regni ENSIFERO iniisse Te sanctum quoddam & inviolabile amicitiae foedus, illudque constanter adhuc coluisse; ita nunc prorsus Te Beatissimum putem, convenisse Te tandem ita cum Illo, & non dextras modò, sed sensus omnes mentesque ita junxisse, ut si fieri posset, transire invicem in Vestra Pectora cupiatis. Quid enim aut Ille charius dare, aut Tu lubentius accipere potuisti? cum hac affinitate Vestra & PRINCIPI ENSIFERO per Generum Illustre Soceri Nomen accesserit, & Tibi PRINCEPS SUBDAPIFER per Socerum insigni pretio aucta sit Tua Domus? Alii divitias, aut honores, aut Imperia, etiam amicis sed sola donarunt; Tibi PRINCEPS ENSIFER animò liberali & maximò donat, & quod pietas Sua habet charissimum, & quod Fortuna, praecipuum, & quod Virtus, pulcherrimum, ornatissimumque.

Pone Tibi ob oculos Formam optimè constituti animi indicem, Modestiam, compositi ad Verecundiam Vultus suavitatem; mores vehementer amabiles, aliaque super alia, quae Principem ornent Fœminam, animi atque corporis ornamenta contemplare, omnino in PRINCIPE MAGDALENA compendium quasi quoddam absolutissimarum agnosces Virtutum. Sic enim omnes miramur amabilem, sic Venustam, sic omnibus gratiis & decoribus exornatam, ut non ab hominibus genita, sed à Diis ipsis facta videatur. Illi Mens quaedam inest Divina, quam variis rerum pulcher-

rimarum imbutam cognitionibus, tam vastam & capacem effecit, ut quæ audit, legit, observat, nullo negotio comprehendat. Illi à natura inditum est penetrans & admirabile acumen ingenii, ad omnia rectè intelligenda & dijudicanda idoneum. Illam mirificè individua actionum Illius comes exornat Prudentia, ut quò tempore, quali ratione, cum quibus, quovè modo agendum sit, in promptu prospiciat; Illius hæc vera est & excellens commendatio, quod in suavitate, elegantia, & lepore dicendi, à nulla adhuc superata fuerit. Modestiam porrò Vultûsquè compositionem in Ea tantam videmus, ut ad effingendos ex illo Cœlestes Spiritus exemplar esse possit.

Quid dicam de eximia Illius in Deum Pietate, quâ Illa, quemadmodum & cæteris Virtutibus, **CELSISSIMAM MATREM** pulcherrimè imitari studet? Nunquam Illa dicatas Divinis precationibus horas, aut frustrare, aut in aliud opus convertere, nunquam diebus festis à rebus sacris abesse, aut præclarum de se, piissimæ mentis exemplum non exhibere consuevit, hinc benè affectum Illius erga Numen animum, nulla unquàm aut notavit levitas, aut improbavit censura, aut vituperatione affecit licentia. Mores, quibus sese excolendis omni studio addixit, nihil in se quod præclarum & perfectum non esset, continent. Illorum severitatem, hilaritate temperare; simplicitatem gravitati miscere; humanitatem, cum affabilitate conjungere; honestatem, multis gratiis decorare perbellè novit. Autoritas, quæ sæpè mollem sexum deserit, Hujus indolem & Vultum egregiè informat.

Quod si formam *Illius* admirabilem, nativi coloris suavitatem, summam quam toto corpore spirat dignitatem consideraveris; non humanam, sed Cœlestem aliquam inesse *Illi* venustatem dixeris, ut ipsa exterior corporis species, simulacrum videatur esse probitatis. Nunquàm vetus fabula pulchriores Deabus habitus, & agendi rationem commentis adfinxit, quam in PRINCIPE MAGDALENA Veritas Ipsa & oculorum experientia comprobet. Hæres Illa non vana Magnorum Nominum, quidquid olim Illustrium Ornamentorum in ELEONORA, CHRISTINA, CONSTANTIA, THERESSIA, JOSEPHA, MARIA, maximis sæculi sui decoribus Domus LUBOMIRIANA produxit, in semet PRINCEPS MAGDALENA exprimere, vivisque, tot Principium Fœminarum memoriam lineamentis excitare videtur.

Itaque CELSISSIME PRINCEPS cum Amplissimorum Parentum tot meritis, tot fortunæ & Naturæ opibus, tot Virtutibus Insignem Filiam connubiali sociandam Tibi fœdere, Cœli destina-verint; cum Tu Ipse Tantæ conjugii virtutem cumprimis, cum hac verò cætera omnia lubens volensquè despondeas, dubitare non possumus, ex arcta hac virtutum & Nominum conjunctione, illud tandem consequuturum, quod superiore loco diximus: Connubium istud Vestrum, Causam esse, à qua vestra vera & solida in omnem vitam pendeat felicitas.

Sed aliò me jam vocat solennium istiusmodi Nuptiarum ratio, in quarum celebritate Amplissima totius Familiæ Majestas, tantò mihi justius ju-

cun-

cundari videtur, quod in his felicitatis quoque partem suæ repositam esse videt. Necessarium & perhonorificum esse cuicunque Familiae Ejus ampliandæ & ad posteros prorogandæ curam suscipere; porrò unam Nominis propagandi rationem in connubiis sitam esse, nemo non videt. Cùm igitur PRINCIPES mutui istius ac nunquam dirimendi foederis conditionibus Vitam atque Animas Vestras obstringere voluistis, amor, qui erga Familiam innatus Vobis est, in deliberationem & consilium adfuit, ut quod facere intenderetis, illud sine dubio ad propagandam Nominis rationem facturi essetis. In quo laudabili Posteritatis desiderio videte quàm gratus erga Majores Vestros elucet animus, propterea, quod in Sequutura Vestro Nomine Digna Stirpe, novum Illi Immortalitatis gradum sint consequuturi. Vivere enim Illi, nisi per posteros, non possunt, illudquè beneficium, quod ab Iphis sanguinis derivatione receptum est, nullâ re dignius, quàm pretioso Filiorum ac Nepotum munere redditur. Igitur cùm jam non aliunde, non peregrinis terris atquè oris, sed in sinu ipso & gremio Vestra Omnium Nomina complectentis Familiae Uxores LUBOMIRIIS quærantur, conjugiaquè coalescant, oportet & Magnam Principis Hujus Familiae, Regnoquè penè similem esse amplitudinem, & idem ipsum ad stabiliendam Domûs firmitatem mirificè conferre. Amicitiiis enim & concordia res inter se convenire, distractionem omnem perniciosissimam esse, facta prorsus innumera & exempla testantur.

Animandvertere potes PRINCEPS, & ex sinceris omnium gratulationibus conjectari, non esse Quemquā Præclarorum, hoc loci Hospitum, quem non Tua, Celsissimæquè CONIUGIS Tuæ præfens Fortuna exhilaret, cui inita hæc pactaque per Vos Societas miram quandam animi voluptatem non instillet? cuius pectus tanto & tam eximio, quod ad universam spectet Familiam, bono non afficiatur; non exultet, non diffluat?

Lætatur vel imprimis PRINCEPS ENSIFER Regni, Ejusquè Præclarissima CONIUNX recepisse se hodie expectationum suarum, laborum & curarum amplissimum fructum, cum Quam Cælorum munere Optimam, & ad omnia laudabilia suoptè ductu proclivem, dignis suo Genere, dignis PRINCIPE Fœminâ, dignis Te futuro Coniuge Virtutibus Filiam imbuerunt; Eandem nulli certè digniùs, nulli gloriosiùs quàm Tibi tradere poterint. Id enimverò Tibi PRINCEPS ENSIFER in omne tempus erit perhonorificum, ad immensa ea, quibus in Republica inclaruisti merita, virtutesquè, hoc quoquè à Te adjectum esse, ut Parens vocarere Ejus Præstantissimæ Filix, quæ Ipsa quoquè Multorum & Præclarorum futura Filiorum Mater, Tibi, Celsissimæquè Matri, grandia Avi, atque Avix Nomina, Vobis quidem perhonorifica, Nepotibus verò suavia comparabit. Dicaris PRINCEPS Legationum in Republica obandarum norma excellens; dicaris regundæ in publicis Regni Comitibus Aulæ Legatorum Prudens Arbiter; dicaris Amor & delicia Nobilitatis, Munificentix & Liberalitatis, cuius laudem nulla unquam

quàm conticescet ætas, prodigium; his quidem multisquè aliis titulis Fama Tua longè latèquè pervagata, gloriam Tuo Nomini & perpetuitatem addit, tamen vel imprimis honorificum, & in summa laude ponendum est, fieri Te hodie Patrem Patriæ, quandoquidem Illius es Ornatissimæ Parens Filiæ, ex qua porrò Nepotes & Ipsos Patres Patriæ sperare jubemur.

Singularem animi voluptatem, quâ ex eodem gravissimo fœdere affici se sentit PRINCEPS Præfectus Olsztynensis Soceri Frater, exprimere quis possit? quandoquidem Illius Ipsius animus vota omnia, quibus Vos Ornatissimos Conjuges prosequitur, capere vix possit? Quis gaudium & jucunditatem PRINCIPIS MARTINI Præfecti Casimiriensis enarret? Qui ab extremis Europæ Regionibus præcipiens animo hujus tanti diei lætitiâ, maturandum sibi in patriam reditum meditabatur, quò Eum diutiùs fortè quàm vellet exoticarum rerum, urbium, hominum; Aularum, Principumquè notitiâ persequentem, Tuorum PRINCEPS SUBDAPIFER Sororisquè suæ sponsalium tempus minimè falleret. Quis PRINCIPIS STANISLAI Regni SubDapiferi Tui amantissimi Fratris intimi sensus animi, quibus & sibi & Familiæ, hujusce fortunam Matrimonii gratulatur, explicet? Fratrem enim hoc Principe cariorem, quem unus idemquè erga Bonum Patriæ amor Tecum jungat, eadem pro Libertate subeunda & magno animo perferenda pericula, non dividant, secundæ res non extollant, adversæ non deprimant, Fratrem inquam Hoc meliorem & habere & opta-

re non potes. Germana quæ inter Vos est dilectio, ita animos Vestros nectit ac conjungit, ut unum Cor, una Anima, unus idemquè esse videamini. Porrò quis dignè recenseat longam seriem, partes sibi suas in his gaudiis vendicantium tot Principum Virorum atque Fœminarum, quos in Familiæ ornamentum, & magnum Reipublicæ præsidium fœcunda LUBOMIRIORUM Domus peperit? Credo ego universos, qui aut Præsentes adsunt, aut necessario impediti, corpore non animo distant, derivare in se suam quemquè ex hoc Connubio solatii sui partem; cùm quidquid commune omnium, quod unius aut duorum est, tam ibi causam lætandi omnes, quàm unus vel duo habent.

Sint igitur sua Familiæ & PRINCIPIBUS LUBOMIRIIS, sua Cognatis Domibus ex hoc peracto Connubii Sacramento magna jucundaquè solatia; Patriam quoquè ipsam suæ hic felicitatis Causas habere, perspicuum tam est, quàm quod maximè. Sunt in recente omnium memoria tot Fortissimi Heròes, Belli Duces, Triumphatores, Sapientissimiquè Ministri, & Clarissimi, Reipublicæ Proceres, Quos purpuratæ LUBOMIRIORUM Cunæ, in lucem & ornamentum Patriæ edidère; adeoque & de Vobismetipsis PRINCIPES Neosponsi, Qui tam veteris & insignis Prosapiæ sanguis estis, parvas Patria concipere spes non potest. Domus etenim Vestra Maximorum seminarium Virorum est, ducitquè sibi laudi eos, quos gigneret, genuisse semper Bono & præsidio Patriæ.

Quodsi causam indagare velimus, quamobrem

obrem PRINCIPES LUBOMIRII nunquam infeliciter in lucem prodeant, sed suam naturam videantur ad bonum proni, & ad maxima nati? tribui id certe debet vetusto illi & defœcato Romanorum sanguini, Qui à DRUSIS in Illyricum primum, deinde in Poloniam transgressis (ut Diplomata & rerum antiquissimarum Scriptores testantur) ad Vos usque per Majores, Atavos atque Avos dimanavit. Qui prima Gentis Vestrae in Polonia incunabula perquirunt, ii repetenda esse ducunt, ab AURELIO DRUSO, quem ferunt in Poloniam tunc plane nascentem, ex Illyrico commigrasse, amplaque, quam post se reliquit, posteritate auxisse Gentem & Dignitatem Poloniam. Multi multa de Vetustate, Incrementis, progressu atque opibus Hujus DRUSORUM, seu, ut Cromero placeat, Drusinorum Familia memorant. Celebrant itaque ANTONIUM DRUSUM Qui Boleslao Chrabrio idolorum cultum ejurante, Ipse quoque Ducis sui sequutus exemplum, ad agnitionem veri Numinis, cum Tota Gente sua accedere non dubitavit. Laudant MIROSLAUM DRUSUM Comitem in Hakiel sub Boleslao I. Rege Poloniarum Heroem strenuissimum, qui omnium primus Stematis appellationem in Srzeniavam, Nomen DRUSORUM in LUBOMIRIOS vertisse perhibetur. Ornant verbis amplissimis MARCUM I. Comitem de Lubomirz Castellatum Zawichostensem, à Lescone Sandomiriensium Duce honoribus & insigni Diplomate auctum; & ut alios complures, Praesuleis ac Senatoriis titulis insignitos praeteream, ALBERTUM I. PAULI I. Palatini Lublinen-

sis Filium commemorant iidem Historici à Boleslao Cracoviensium & Sandomiriensium Duce, Coloniam, ubi novi Imperatoris Electio agitabatur, Oratorem missum, ibiquè eum prudentia & singulari dexteritate ita partes Rudolphi I. tuitum fuisse, ut & Hic ad Imperii gubernacula consensu Electorum admotus fuerit, & Ille ab eodem Rudolpho tanti Officii gratiam sibi referente, Comitum Imperii titulum atque Dignitatem acceperit.

Porro multis testimoniis & eximiâ laudum commendatione florere accepimus SEBASTIANUM Castellanum Woynicenslem, Virum de Patria benè meritum, Qui pietate erga Religionem, multisquè pro Patria præclarè rebus gestis, nulli unquam fuit secundus. Hic enim Ille est, qui post excessum Stephani Regis, multis militibus ære suo conscriptis, stipendiòquè alitis, Regni limites, contra hostium machinationes & incursum, tuendos susceperat, qui ad Byczynam, ut festinatis Maximiliani progressibus obicem poneret, quingentorum Cohortem militum, Filiis eidem præfectis suppeditavit. Ille Præfecturam Scepusiensem ingente auri copiâ è manibus Hungariæ vindicatam, Regno restituit Patrio. Ille bonorum Wisnicz hæreditate sui juris factâ, appellationem Comitum in Wisnicz apud Imperatorem impetrâsse dicitur. Ille deniquè, si nihil horum omnium præstitisset, tamen magnorum Vir meritorum credi posset, propterea, quod Tales Paternarum virtutum reliquisset Hæredes, sectatoresquè, qui LUBOMIRIANI præstantiam Nominis, ad summum Dignitatis fastigium evexere.

Minorem natu JOACHIMUM Præfectū Dob-
czynensem, Hujus, Quem diximus SEBASTIA-
NI Filium, cum in ipso ætatis flore & præclara
jam ageret, & majora promittere videretur, in
Castris ad Smoleńsko præmatura mors è vivis su-
stulit. Unus igitur STANISLAUS Hujusce JOA-
CHIMI Frater superstes, Heroū ætatis suæ fortif-
simus, Reipublicæ summum Decus, unus Famili-
am suo Nomine collustrandā totus, suscipit; quàm-
què varios & gravissimos pro Religionis Boniquè
publici integritate subierit labores, & pericula su-
stinuerit, non opus est multis differere, sed unum
ex infinitis, quod nobis verum hunc Polonorum
Herculem vivis depingat coloribus, commemo-
remus.

Res est omnibus nota, illo clade Turcarum
ad Chocimium famosissimo prælio, nullum un-
quàm aut grandius aut periculosius exstitisse. Ho-
stis erat vincendus ille, qui præteritorum belli suc-
cessuum conscientiam tumidus, audaciam & feritate
immanis, multitudine innumerabilis, ruinam & ex-
cidium Poloniæ minabatur. Ad hæc Polono-
rum res tunc erant angustæ, belli Ducum alter ad
Czeczoram infaustò cæsus prælio, alter captivus
abductus; exercitus metu paucitatequè suorum
pavidus, ærarium exhaustum, Comitiorum tarda
& in varias distracta partes consilia; desperan-
dum igitur erat, in arcto positis Reipublicæ re-
bus, nisi tandem Unus Idemquè omnia fieret
STANISLAUS. Illius Tu Patria consiliis atquè
armis, non modò præsens à cervice depulisti ju-
gum, verum hydram illam immanissimam bene

fauciam & profligatam, in priores, ubi se cum metu contineret, latebras còégisti. Operosum esset, singula Hujusce Imperatoris ac plane stupenda facinora una Oratione comprehendere. Vingtinti inter Basilicas, quas munificentissimus Hic Princeps Divino cultui excitari fecit, silentio præterire non possumus; Illam, quam Permagnus Hicce Fundator in Præfectura Scepusiensi Ordini Nostro tunc in Polonia nascenti veluti incunabula posuit, fundamētaquè jecit totius illius LUBOMIRIANÆ Benevolentia, quæ splendidis deinde Reslovix, atquè Medereci in Volhynia Domiciliis rem nostram mirum in modum auxit, & in hunc diem Gratiis Maximis & validissimo Patrocinio fovere non cessat. Princeps Hic, cui ob famam meritorum uterquè Ferdinandus Imperii Principatum contulit, ideo nobis hoc loci vel imprimis commemorandus fuit, quod in Eo ostendere voluerimus, quanta & olim in Republica fuerit LUBOMIRIANI Majestas Nominis, quanta deinde in Nepotibus atquè Pro-Nepotibus consequuta sit amplitudo atquè Dignitas.

Hujus igitur STANISLAI Familiæquè tam Illustris PRINCIPES Neo-Sponsi sanguis & Hæredes cum sitis, mirandum non est, permultas ex hocce Vestro Connubio Patriæ exoriri lætandi Causas, quippè quæ de LUBOMIRIIS LUBOMIRIOS, Patrum & Avorum Persimiles jure speret. Nequè enim sola ea Vestra laus est, quod nascentes in Domo Vestra PRINCIPES cum sanguine & splendore Natalium conjungere soleant

in-

indolem ad summa natam; sed multum insuper
tribuendum est educationi Institutionique Ve-
stræ, quod per eam bene nati Principes, etiam
meliores & ad Reipublicæ usus accommodatio-
res reddantur. Utrumque hoc à Majoribus Ve-
stris, Naturam quidem excellentem eximius ille,
& antiquitate sua clarus, & verè triumphalis
tot Principum sanguis; Institutionem verò claris-
sima eorundem exempla Vobis subministrant.
Hæc illa inquàm exempla, quæ unà cum Majo-
rum Imaginibus Posteris Vestris, simul ut vita-
lem hanc lucem intuentur, in oculos incurrunt,
inter vagitus aut ludos pueriles ab illis ediscun-
tur, qui ex angustiis ac umbra cunarum elapsi,
cùm prodeant statim in domesticam quandam
lucem, & amplissimum quasi quoddam Virtutum
& gloriæ Regnum, ac eâ Paternæ Aulæ discipli-
nâ se se oblectent, necessariò magnos æmulationis
laudisque spiritus induunt, quibus nihilò segni-
tius, ac ii Qui præcesserunt, ad arduum virtutis cur-
sum se se excitari vident.

Jam igitur PRINCIPES Neo-Sponsi videtis
& naturâ & Institutione seu exemplorum co-
piâ nascituros ex Vobis Hæredes & Vestri & Ma-
jorum persimiles à Patria expectari. Fortes, Ju-
stos, Sapientes, Belli Duces, Senatûs, & Consilio-
rum lumina, eadem naturæ ac educationis vis,
quæ cæteros, Illos quoque effectura est. Quoti-
es enim aut Tua, aut PRINCIPIS PALATINI
Sandomiriensis Parentis Tui, Viri de Republica o-
ptimè meriti, Cujus & in Legationibus Pruden-
tiam, & in Ministeriis Fidem, & in administranda

Iustitia integritatem, & in Senatu Consilium non sine laude Patria semper perspexit, nascitura ex Te PRINCEPS Progenies exempla intuebitur; quoties sedula mente revolvat, ea quæ PRINCEPS ENSIFER Regni Avus Illorū, PRINCEPS GEORGIUS Palatinus Cracoviensis Abavus, PRINCEPS GEORGIUS SEBASTIANUS Mareschalcus Regni, Idem Belli Dux, Idem Vestrarum communis Auctor Domorum, pro Religionis, Patriæ, Bonique publici Honore augmentoque præstiterint, toties acribus quibusdam stimulis urgeri & incitari se se sentient, non absimiles Tantorum Parentum in semet olim exhibere Dotes. Illa in STANISLAO eximiæ Fortitudinis, in STANISLAO HERACLIO admirandæ sapientiæ, in JOSEPHO CAROLO Dexteritatis & Magnificentiæ, in HIERONYMO Liberalitatis, perpetua clarissimaque exempla, non sinent Ipsos, desidem & otio diffluentem agere vitam; Quapropter interest Patriæ, quandoquidem non obscura ex hac conjunctione Vestra certò prævidet sibi spondetque solatia, maximum in modum lætari; Nostrum verò, quibus Dignitate Celsissimi Nominis Vestri nihil potest esse antiquius, summopere precari, ut Boni Superi Conjugium hocce Vestrum eximia & numerosa stirpe coronent.

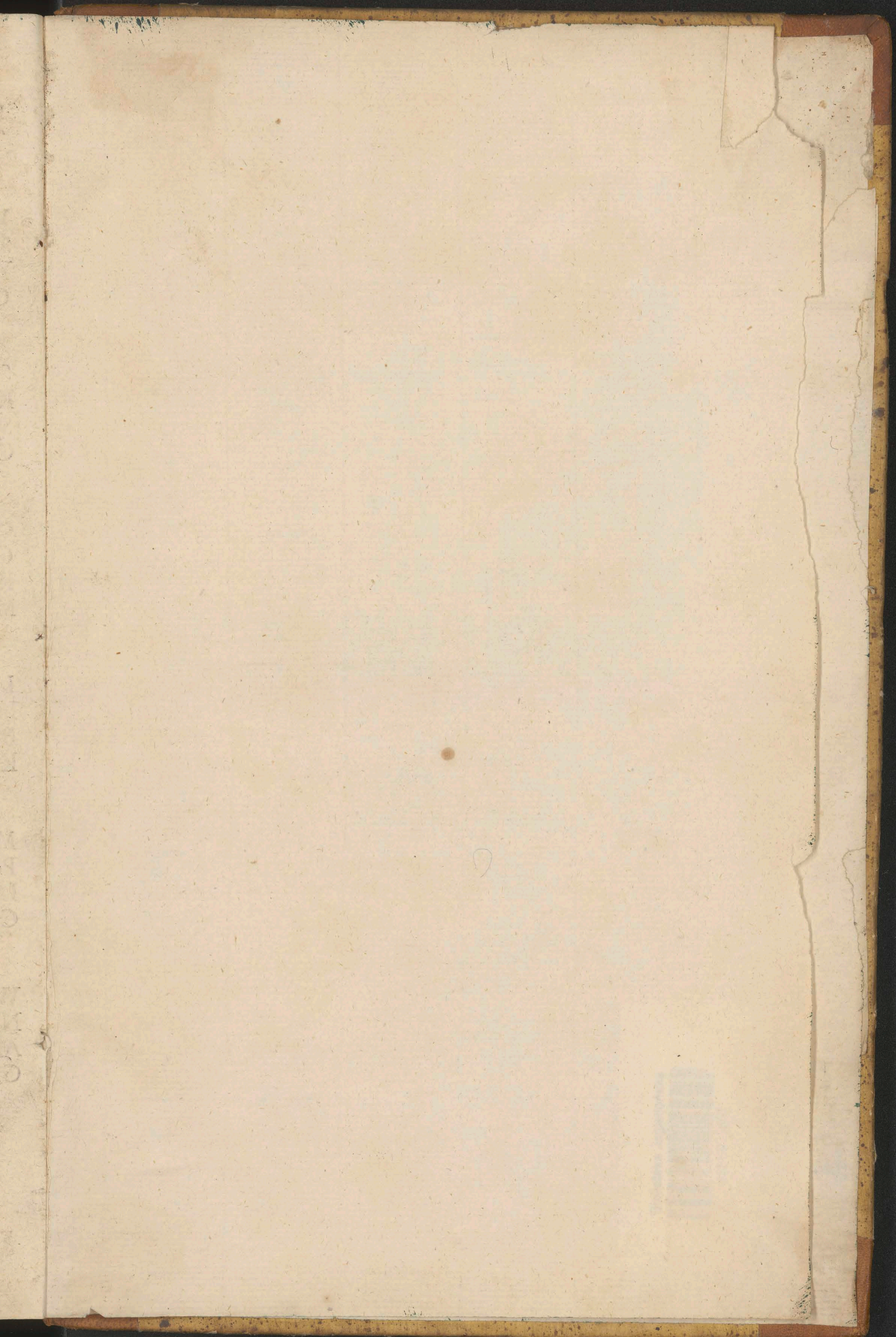
Quæ igitur promanatura ex hoc felici Fœdere Vestro bona sperare veriùs quàm conjicere fas est, eadem hodie Vobis PRICIPES Neo-Sponsi impensissimâ, quâ sumus voluntate & studio gratulamur. Magna illa sunt quidem, sed non sola Vestra duntaxat, in quæ scilicet amplum si-

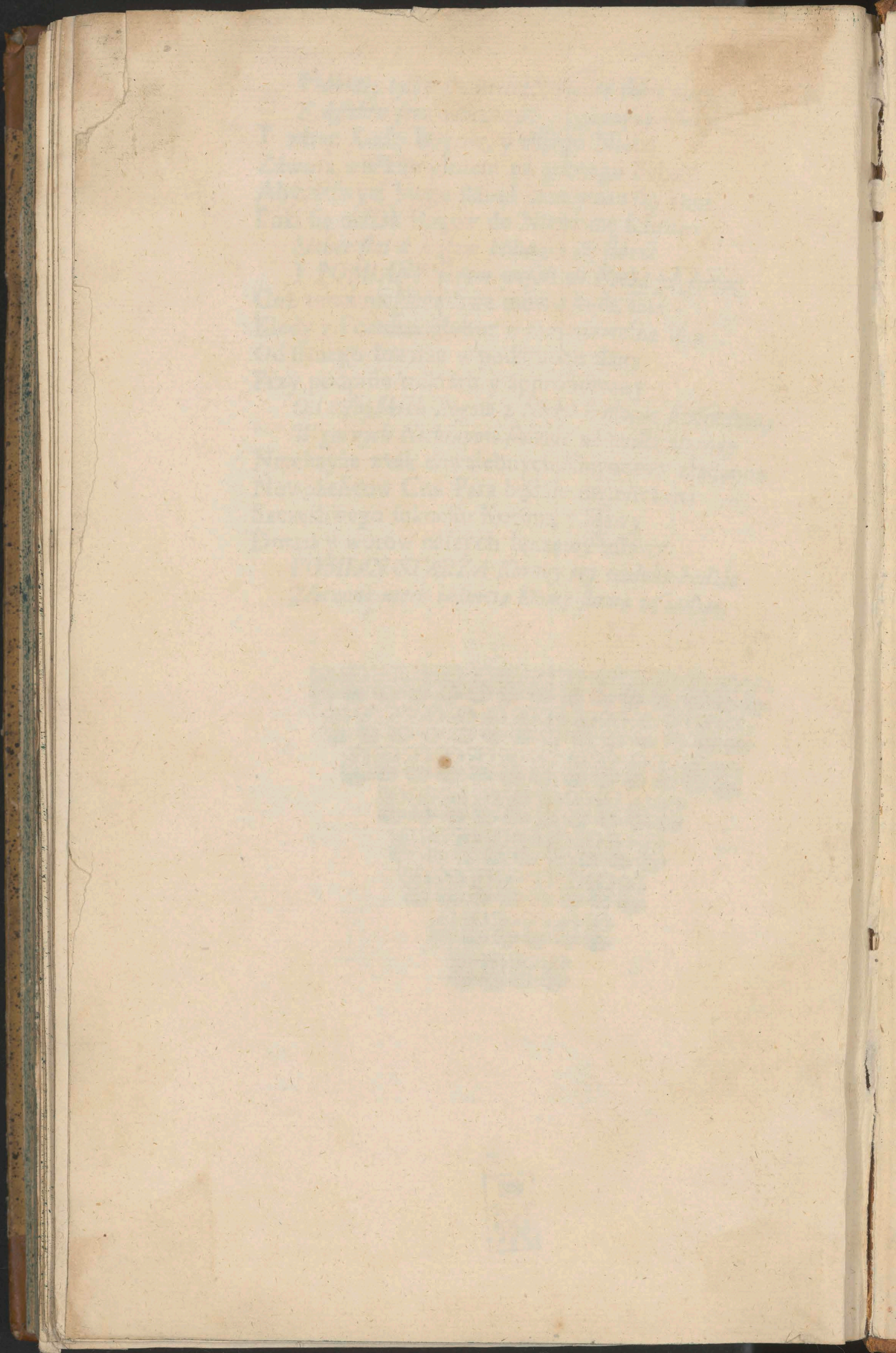
bi Jus Familia, amplum Patria vendicat. Vobis
PRINCIPIES Beatitatem vestris ipsis virtutibus
comparandam, Familiæ ingens solatium, Patriæ
præsidium atque decus, gloriosissimus hic Spon-
salium vestrorum dies adfert. Precamur itaque
votisquè omnibus iterùm atquè iterùm optamus,
ut tantum hoc Bonum Vestrum lectissimo Filio-
rum ac Filiarum munere Boni Superi augeant,
solatiisque vestris addant perpetuitatem. Nos
qui præsens hocce gratulationis, veterisque Ob-
servantiæ testimoniū, justissimis omninò de cau-
sis, Nomine præsertim Domūs Nostræ Medere-
censis Fundatoribus Nostris in omne tempus de-
votissimi reddimus, etiàm atquè etiàm petimus,
ut benignò illud PRINCIPIES animò suscipere
velitis, Provinciamquè Nostram Polonam LU-
BOMIRIORUM Gratiis fundatam, Libera-
litate auctam, Patrociniò stabilitam,
vestra quoque tueri Auctori-
tate non dedignemini.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in approximately 15 horizontal lines.

Biblioteka Jagiellońska

star0025457

DE LA

BIBLIOTHEQUE

DE MR LE PR.

ALEXANDRE

LUBOMIRSKI